

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Quia Pontificali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

quòd hodie plerumque Conseruatores dari soleant, vt iudicalem cognitionem habeant: Idque ex plenitudine Pontificiæ potestatis, ait Rodriq. hic a. 1. quæ canonum decretis ita alligata non est, quòd minùs ex iusta & publica causâ recedere possit. Plura dicuntur infrâ c. vlt. hoc tit.

CAPITVLVM II.

Quia Pontificali.

PARAPHRASIS.

Iudices, & Conseruatores à Sede Apostolica deputati, in coactione ac punitione Episcoporum mandata ipsorum violantium, moderatione vti debent, propter reuerentiam Episcopalis culminis: Ita vt Episcopo contumaci primò Ecclesiæ ingressus interdicatur, postea officium sacerdotale, deinde ab officio absolutè suspendatur, & sic deinceps aggrauetur censura: nisi contumacia Episcopi nimis accrescat, vt excommunicatio inferenda videatur. Consentit c. sanè, 11. & c. pastoralis, 28. extrâ, eod. & videri potest l. vlt. C. Vbi Senatores &c.

SUMMARIVM.

1. In censuris ferendis, præsertim contra personas ecclesiasticas, gradatim procedendum est, ita vt leuiores priùs inferantur.
2. Episcopus contra Iudicem excommunicare volentem, non obseruato hoc ordine, appellare potest, tanquam grauatus; si autem non appellet, sententia erit valida, licet Iudex malè agat, & puniri possit.

NOTANDVM Vn. In censuris ferendis, præsertim contra personas Ecclesiasticas sublimes, gradatim procedendum est, ita vt leuiores priùs inferantur, vti etiam significatur in c. vlt. in fine, vt lite non contestata, & dixi lib. 1. Th. mor. tr. p. 2. c. 1. n. 6. Ratio est: Quia censura est pœna medici-

nalis, quæ ideo inferitur, vt reus à contumacia & culpa recedat, & Ecclesiæ obediat, iuxta c. 1. de sent. excom. in 6. Quare si finis iste per leuiora remedia obtineri potest, non est ad seuerissimam excommunicationis pœnam descendendum: nisi grauis, aut diuturna contumacia talem seueritatem exigere videatur, vt ecclesiæ auctoritas, & disciplina Ecclesiastica conseruetur.

QVÆRITVR I. Quæ hic dicuntur de Episcopis, an etiam locum habeant in electis ac confirmatis, sed nondum consecratis? Respondendum est affirmatiuè cum Ioann. Andr. hic princ. Dominico, ver. Quæro an iste textus. Nam generalis regula tradi potest ex Abb. in c. accedentibus, n. 3. de excess. Prælatorum; Quæ Episcopis ratione dignitatis Episcopalis concessa sunt, & non ratione ordinis, ea ab electis & confirmatis, quamuis non consecratis, exerceri posse, vti est dispensare, indulgentias dare, Confessarios approbare, exponere &c.

QVÆRITVR II. Si delegatus Papa, non obseruato hoc ordine, Episcopum sibi inobedientem ac contumacem statim excommunicet, num valeat sententia? Resp. Quòd Episcopus contra Iudicem excommunicare volentem appellare possit, tanquam grauatus. Sin autem non appellet, videtur sententia valida, licet Iudex malè agat, & puniri possit, secundum Gl. hic ver. aliter, Dominic. circa Gl. fin. Tametsi enim præmissio ordinis ab homine mandante præscripti vitiet processum, c. venerabili, 17. extrâ, hoc tit. c. Pisanis, 19. de restit. Spoliatorum; non ita tamen, si ordo à iure præscriptus violetur, nisi is substantialis sit: Ordo autem ille substantialis cenferi non potest, dummodò contumacia Episcopi grauis & absolutè loquendo, capax sit tantæ censuræ.

CAPITVLVM III.

Si duo.

PARAPHRASIS.

Papa tribus Iudicibus causam aliquam delegauerat; duo eorum partem seu articulum